

Nyilatkozat

“a pedofil bűnelkövetőkkel szembeni szigorúbb fellépéshez kapcsolódó törvények módosításával” összefüggésben

A “pedofil bűnelkövetőkkel szembeni szigorúbb fellépéshez kapcsolódó egyes törvények módosítása” kapcsán szeretnénk emlékeztetni arra, hogy a **Gyermekjogi Civil Koalíció tagjai 2020. júliusában aláírásgyűjtést kezdeményeztek** olyan összkormányzati lépések sürgetésére, amelyek eredményeként minden gyermek valódi és hatékony védelmet kaphat, hogy ne váljon szexuális erőszak áldozatává, illetve megelőzze az újbóli áldozattá válást, valamint hatékony védelmet biztosítson az erőszakot már elszenvedett gyermekek számára. Mindez, szakmailag megalapozott módon, kutatásokon nyugodva és szakértői egyeztetéseket követően képzelhető el csak.

Petíciónkat több mint 42.000-en osztották meg a közösségi médiában, és 11.580 ember írta alá. Petíciónkat több alkalommal is eljuttattuk a felelős minisztériumokhoz, ajánlva szakmai együttműködésünket, de választ ezidáig nem kaptunk, azonban az elmúlt hetekben újból napirendre került a szexuális bűnelkövetők nyilvántartásának kérdése is, ezért ismétlődőleg a következőkre hívjuk fel a döntéshozók figyelmét.

Üdvözljük, hogy a tavaly meghirdetett kormányzati szándék immár törvényjavaslat formájában is megismerhető, amely fontos lépés ahhoz, hogy a gyermekek védelméről, kiszolgáltatottságukról, áldozattá válásukról több szó essen a politikai - és közbeszédben.

Üdvözljük továbbá a szigorúbb büntetési tételek mellett a foglalkoztatástól való eltiltás módosuló szabályait is, ami segíthet a szexuális bántalmazás elleni fellépésben, ugyanakkor fontosnak tartjuk, hogy a megelőzés és az áldozatsegítés kapcsán változzon meg a társadalom odafigyelése és induljon el társadalmi párbeszéd a bántalmazással szembeni zéró toleranciáról.

A - véleményünk szerint hibásan - “pedofilelles” nyilvántartásnak nevezett regiszter nem újdonság, hiszen a szexuális erőszak elkövetőinek nyilvántartásba vételének megfontolását a tagállamok számára az Európai Unió már 2011/93/EU számú irányelvében rögzítette azzal, hogy

az ilyen nyilvántartásokhoz való hozzáférésre a nemzeti alkotmányos elvekkel és a vonatkozó adatvédelmi szabályokkal összhangban korlátozást kell alkalmazni. **Erre figyelemmel véleményünk szerint a nyilvántartásból való adatigénylést mindenképpen indokolni szükséges.**

Ahogy a Hintalovon Gyermekjogi Alapítvány kapcsolódóan kiadott állásfoglalásában is szerepel, a tervezett nyilvántartás megalkotásának lényeges pontja, hogy a büntetőjog nem ismeri a “pedofil” kategóriát, tehát azzal a betegséggel küzdő embert, aki nemi izgalmat kizárólag egy pubertáskori változás előtt álló test látványától érez. Ezért a büntető jogalkotás reakciója is ennek megfelelő kell legyen a szexuális elkövetők vonatkozásában. A kutatások azt mutatják, hogy a gyerekekkel szembeni szexuális erőszakot legtöbbször nem a fenti definíció szerinti pedofilok követik el, hanem a gyerekekkel bizalmi kapcsolatban álló, sokszor közeli hozzátartozók vagy a családhoz közel álló személyek. Számos kutatás szerint a szexuális bántalmazás áldozatainak 90%-a ismeri az elkövetőt, aki lehet közeli ismerős, családtag vagy bizalmi személy.

Korábbi petícióinkkal összhangban továbbra is kezdeményezzük, hogy a kormányzati szervek hívjanak össze egyeztetést a szaktárcák, társhatóságok, civil szervezetek és szakértők közreműködésével a gyermekekkel szembeni szexuális erőszak jogerősen elítélt elkövetők adatait tartalmazó elkülönült nyilvántartás részletszabályainak kidolgozásáról. A nyilvántartásnak elsődlegesen a gyermekek védelmét kell céloznia, és meg kell felelnie a jogállamiság, vagyis a szükségesség és arányosság követelményeinek is. A széleskörű nemzetközi gyakorlat és a várható erős társadalmi hatás miatt hatástanulmány készítése és széleskörű szakmai egyeztetés mindenképpen javasolt.

Ahogy tavalyi petícióinkban már rögzítettük, de továbbra is fenntartjuk, tekintettel arra, hogy ezek terén intézkedések nem történtek, hogy

1. A Kormány, mint a Részes Állam képviselője **gondoskodjon az Európa Tanács Lanzarote Egyezményének mielőbbi végrehajtásáról**, és tegyen meg mindent annak érdekében, hogy megszűnjön Magyarországon a gyermekek szexuális kizsákmányolása, és megvalósuljon az áldozatok és családjaik teljes körű szakmai támogatásának és segítségének rendszere. A gyermekek szexuális kizsákmányolása (pl. prostitúcióban) az esetek kétharmadában direkt módon kapcsolatba hozható a gyermekek által elszenvedett szexuális erőszakkal, és a gyermekpornográfiával.
2. A kormányzati szervek **teremtsék meg az egyes esetek rendszerszintű kivizsgálását végző szakmaközi fórumok létrejöttének és rendszeres, valódi működésének feltételeit** minden olyan kormányzati és nem kormányzati szereplő, intézmény részvételével, amelyek a gyerek jóllétéért és biztonságáért, valamint az erőszak és kizsákmányolás áldozatainak ellátásáért felelősek.
3. Az **Országgyűlés tartson vitanapot a gyermekbántalmazás és a gyermekekkel szembeni szexuális erőszak (ideértve a gyermekpornográfiát is) problémájáról, és dolgozzon ki egy stratégiát (intézkedési tervet) a megelőzésre és a gyermekek**

hatékonyabb védelmére és a gyermekek szexuális kizsákmányolását érintő bűncselekményekkel kapcsolatos bűnüldözés hatékonyságának javítására.

4. **A Kormány indítson tudatosságnövelő (felvilágosító, ismeretterjesztő) kampányokat a széles nyilvánosság, valamint az elkövetők és áldozatok számára is,** melynek keretében nyújtsanak tájékoztatást a gyermekek szexuális kizsákmányolásáról és szexuális, érzelmi és fizikai bántalmazásáról, valamint a rendelkezésre álló megelőző intézkedésekről, szolgáltatásokról.
5. **A Kormány biztosítsa, hogy a szexuális erőszak és kizsákmányolás gyermek és felnőtt áldozatai megfelelő minőségű és ideig tartó ellátást és támogatást kaphassanak erre specializálódott országos, multidiszciplináris segítő rendszer keretében,** amelynek forrásai folyamatosan biztosítottak. A gyermekvédelmi jelzőrendszer tagjai számára legyen biztosítva kötelező szakképzés, melynek része az erőszak természetrajzának ismerete, az áldozatokra gyakorolt hatása, a trauma tüneteinek felismerése és a megfelelő áldozatsegítés.
6. **A Büntető törvénykönyv (Btk). 204. § szerinti gyermekpornográfia bűncselekmény elnevezését a magyar kormány által is ratifikált és jogrendbe beültetett Lanzarote-i Egyezmény¹ terminusának megfelelően gyermekek elleni szexuális bűncselekménynek tekintsék** és ennek megfelelően a meghatározott bűncselekményeket hatásos, arányos és elrettentő szankciókkal büntessék, a nyomozást és a büntető eljárásokat a gyermekek legfőbb érdekében és jogaik tiszteletben tartásával végezzék, valamint az Interpol ajánlásának megfelelően változtassák meg “gyermekkel szembeni szexuális erőszakról készült felvétel”-re.
7. **A nemzetközi gyakorlatnak megfelelően a büntetőjogi szankciók mellett a szexuális erőszak elkövetői számára is, ha szükséges és indokolt, biztosítsanak (önkéntes, vagy kötelező formában) orvosi, terápiás és más egyéb szolgáltatást,** illetve álljon rendelkezésre olyan ingyenesen hívható zöldszám, amelyen keresztül segítséget kérhetnek, illetve szükség esetén továbbírányíthatóak egy terápiás központba.
8. Szeretnénk felhívni a döntéshozók figyelmét továbbá arra is, hogy **az Európai Unió régóta várt Gyermekjogi Stratégiája, amit a Gyermekjogi Civil Koalíció tagjai üdvözölnek, az erőszakmentes gyermekkor kapcsán javasolja a tagállamoknak, hogy fejlesszék nemzeti szinten a gyermekvédelmi rendszerek működését,** ezért a Kormány a büntetőjogi megközelítésű törvénycsomag mellett a megelőzésre és az áldozatvédelemre fókuszáló gyermekvédelmi törvénycsomagot is készítsen elő.

Budapest, 2021. június 9.

¹ 2015. évi XCII. törvény az Európa Tanácsnak a gyermekek szexuális kizsákmányolás és szexuális zaklatás elleni védelméről szóló Egyezménye kihirdetéséről, valamint ezzel összefüggésben egyes törvények módosításáról

A Gyermekjogi Civil Koalíció részéről:

Család, Gyermekek, Ifjúság Közhasznú Egyesület
Esélyt a Hátrányos Helyzetű Gyerekeknek (CFCF)
Európai Szülők Magyarországi Egyesülete
Gyerekesély Egyesület
Hintalovon Gyermekjogi Alapítvány
Igazgyöngy Alapítvány
Jogismeret Alapítvány
Kék Vonal Gyermekkrízis Alapítvány
Magyarországi Terre des hommes Alapítvány "Lausanne"
Magyar Női Érdekérvényesítő Szövetség
Mozgáskorlátozottak Egyesületeinek Országos Szövetsége
Pressley Ridge Magyarország Alapítvány
Rosa Parks Alapítvány
UNICEF Magyarország
Világszép Alapítvány

És egyéni szakértők, mint

Aczél Anna
Békés Zoltán
Bíró Dalma
Katonáné Pehr Erika
Lux Ágnes
Mátyók Fanni
Hegedűs Judit
Rác Andrea
Nagy- Nádasi Anita Rozália
Cserey Miklós
Szotyori-Nagy Viktória
Parti Katalin
Negrea Vidia
Tóth Zsófia
Tománé Mészáros Andrea